

„Zilele culturii românești”

Manifestare de amploare și de răsunet. Săptămîna culturii românești, organizată la Dortmund, important centru industrial și comercial din landul Rhenania de Nord-Westfalia, a relevat bunele relații dintre R. S. România și R. F. Germania, aspectele pozitive, constructive, ale cooperării și ale schimburilor culturale internaționale.

Manifestare, între nenumărate altele, a politicii de pace și colaborare internațională, a partidului nostru, a preocupărilor sale constante de extindere continuă a schimburilor pe toate planurile, inclusiv pe plan cultural-artistic, cu țările socialiste, cu statele în curs de dezvoltare, cu toate țările lumii, indiferent de orînduirea socială. Festivalul de la Dortmund a depășit, ea semnificație și perspectivă, domeniul cultural. Desfășurată la scurtă vreme după Festivalul european al prieteniei, de la București, manifestarea de la Dortmund a scos puternic în lumină rolul constructiv pe care, paralel cu dezvoltarea relațiilor economice, îl pot avea schimburile cultural-artistice, în procesul de adîncire a destinderii, de edificare a securității europene, de apropiere între popoare și de promovare a păcii în lume.

Zilele culturii românești — desfășurate în cadrul unei tradiționale manifestări culturale din R. F. Germania, cunoscută, de douăzeci de ani, sub titlul de Zilele culturii străine — au înregistrat un succes ieșit din comun. Patronat de primul ministru al guvernului român și de cancelarul R. F. Germania, programul, dens, a inclus circa 130 de manifestări: spectacole, concerte, conferințe, simpozioane, expoziții, concursuri sportive etc. Toate aceste manifestări s-au bucurat de o înaltă apreciere, atât din partea oficialităților, cît și a cercurilor cultural-artistice vest-germane și a publicului larg.

Evocînd cu satisfacție dezvoltarea legăturilor româno-vest-germane, subliniînd sensul major, rezultatele deosebit de importante al acestui rodnic schimb de valori, primarul general al orașului Dortmund, Günter Santlebe, a spus: „Ne-am găsit în dialog cu o țară înzestrată cu forțe artistice extraordinare. Cetățenii noștri au luat contact nemijlocit cu o artă înfloritoare, de mare originalitate. Părerile dumneavoastră, calea aleasă de dumneavoastră se bucură de respect la noi. Dorim să ne cunoaștem mai bine, pentru a putea coopera mai intens, mai rodnic, în avantajul reciproc”.

Mesager prestigios al artei teatrale românești socialiste, Teatrul „Bulandra” și-a înseris, cu viu interes și cu mare succes, prezența, în cadrul manifestărilor de la Dortmund. Presa vest-germană a consacrat rînduri elogioase turneului cu cele două reprezentații ale trupei bucureștene, *Interviul* de Ecaterina Oproiu și *Leonce și Lena* de Georg Büchner, depunînd mărturie, cu trîmnicia cuvîntului scris, despre talentul artiștilor români, despre dăruirea lor artistică, despre calitățile profesionale, vitalitatea și forța de comunicare a artei teatrale românești, precum și despre umanismul ei profund.

Offerim cititorilor revistei noastre cîteva opinii apărute în ziarele vest-germane:

„Interviul, o piesă care dă măsura a ceea ce încearcă să facă azi teatrul românesc: o critică realistă a problemelor la ordinea zilei în societatea contemporană. (...) Egalitatea dintre bărbat și femeie. Aceasta este chintesența piesei, problema rămasă deschisă: emanciparea sezelor nu poate fi »dispusă» de sus, ea trebuie dobîndită printr-o luptă continuă, cu spiritul unei tradiții, al experienței

personale și al mentalităților individuale. (...) Cu multă iscusință a portretizat autoarea șase femei. Leit-motivul piesei — condiția femeii în România, socialistă — este reflectat de o galerie umană originală. (...) Piesa trăiește din analizarea destinelor foarte colorate, contrastante, ale celor șapte personaje principale, care nu poartă pe umeri doar idei abstracte, ci reprezintă caractere uma-

ne, bine diferențiate și excelent interpretate de actori”.

(WESTDEUTSCHE ALLGEMEINE ZEITUNG)

„Interviul, pusă în scenă la Teatrul »Bulandra», este un amestec extrem de realist de comedie și satiră, care scoate și mai bine la iveală seriozitatea temei și a situațiilor. Autorii noștri au tendința să scrie sau foarte serios, sau foarte ușor... Piesa Interviul

trăiește din cuvint, din verb (...). limba foarte melo-dioasă și extrem de rapidă folosită de autoare s-a do-vedit a fi tot atât de re-alistă ca și jocul actorilor. (...) Punerea în scenă a Cătălinei Buzoianu a fost realizată cu pricepere, limpede. Gina Pa-trichi, în rolul reportericei, a jucat atât de sigur și de fi-lesc, de parcă și-ar fi inter-pretat propria-i viață. În contrapunct, Octavian Co-tescu, în această piesă cu fe-mei, i-a fost un partener calm. Cu prospețime și natu-ralețe, și-a jucat Draga Ol-teanu-Matei rolul ei de lu-crătoare veselă, populară. Rol-ul avocatei a fost bine «aco-perit» de interpretarea Ta-marei Buciuceanu-Botez, Ma-riana Mișuț, în rolul primă-riței, ne-a apărut aidoma unei statui, reprezentanta tipică a generației tinere de femei-conducător“.

(RUHR-NACHRICHTEN)

„Interesantă a fost piesa de actualitate Interviu, care a-bordează cu o claritate plină de subînțelesuri și cu un umor subtil condiția femeii, nu numai din România. Piesa, scrisă în spiritul epi-cii noastre, de către autoarea româncă — cunoscută și la noi, în Occident, prin Nu sint Turnul Eiffel — a fost excelent primită de către pu-blicul spectator din Dort-mund“.

(THEATER KURIER)

„Teatrul «Bulandra» a pre-zentat la Dortmund un stră-lucit spectacol cu Leonce și Lena. Din multitudinea pos-ibilităților de interpretare, re-gizorul Liviu Ciulei a subli-niat ironia la adresa regalită-ții și satira socială.“

(RUHR-NACHRICHTEN)

„Maestrul regiei românești, Liviu Ciulei, solicitat pe plan internațional, adeseori, oaspe-te și la Essen, a transpus pe scena teatrului în care func-tionează la București acest vis al teatrului, Ca moment de vîrf al Zilelor culturii ro-mânești, spectacolul a putut fi admirat acum și la Dort-mund, adică, mai precis : vi-sat împreună cu cei de pe scenă“.

(WESTDEUTSCHE ALLGE-MEINE ZEITUNG)

„...farmecul acestei montări constă în aceea că ni se oferă un teatru perfect, ale cărui rădăcini se află în tradițiile teatrului popular, care jolosește, însă, din plin și toate experiențele, inclusiv ale tea-trului modern... A fost o seară de teatru mare, în sen-sul cel mai bun“.

(WESTFALISCHE RUND-SCHAU)

Înainte de a fi oaspete la Dortmund, Teatrul „Bulandra“ a poposit cîteva zile și în R.D.G. Reprezentațiile de la Leipzig și Berlin cu *Interviu și Leonce și Lena* au fost întîmpinate, de asemeni, cu deosebit interes. Cronici elogioase au relevat, și aici, originalitatea artei teatrale românești, expresivitatea scenică complexă, omogenitatea ansamblului. Sub semnătura dramaturgului Rainer Kerndl a apărut un amplu arti-col, din care reproducem cîteva pasaje.

„...Pe Ecaterina Oproiu noi o cunoaștem din mult jucata ei piesă poetică. Nu sint Turnul Eiffel, o piesă despre orientarea tinerilor, despre dragostea lor, în condițiile, nu o dată contradictorii, ale idealurilor și ale realității. Interviu este un șir de re-portaje dialogate, care urmă-resc analiza, în profunzime, a problemei emancipării fe-meilor în societatea româ-nească de azi (...) Schițe de portret, încărcate de semnifi-cații, ale unor femei din so-cietatea socialistă de azi, sur-prinse fulgerător, în situații, nu o dată, dramatice, în at-titudini și în gesturi de fiecare zi, a căror poezie se află tocmai în concizia descrierii trăsăturilor caracteristice, e-sențiale, ale personajelor. (...) În aceste schițe de portret și-au aflat și actrițele miezul excelent al interpretării lor.

(...) Liviu Ciulei, cu pune-rea în scenă a piesei lui Büchner, Leonce și Lena, ne-a prilejuit o desfătare in-teligentă și estetică. Comedia, ținînd, cu adresă satirică, transfigurarea romantică, este prezentată ca o arlechinadă teatrală. (...) Ea ne apare într-o stilizare anacronică, feeric comică, atît în com-portamentul personajelor, cît și în costumele lor. Letargia și patosul «aristocratic» sint acuzate continuu, cu o ironie lapidară, atît în jocul fiecărui interpret, cît și în succurrîntoarele aranjamente comice, pline de fantezie, de-osebit de convingătoare prin lipsa lor de complicații. Exa-gerările marionetistice se de-rulează într-o evoluție scen-ică ce amplifică portretiza-rea satirică a societății de curte...

În scenele cu prințul Le-once (Ion Caramitru), sluji-torul-prieten Valerio (Virgil Ogășanu) și prințesa Lena (Irina Petrescu), ni se dez-văluie, sensul satiric-filozofic al textului, tonul lor vibrînd între ironie satirică și retor-ică meditativă...

Marin Moraru interpre-tează un extrem de comic regizor Peter (...), Vally Voicu-lescu-Pepino este o guver-nantă profund comică... Acest spectacol, care operează cu o mulțime de gaguri, eazecutate cu ușurință, și care nu re-nunță nici la unele elemente de absurd, a fost prezentat cu succes și la «Schauspiel-haus» din Leipzig. El spune mult despre capacitatea an-samblului Teatrului «Bu-landra» și a conducătorului său artistic, Liviu Ciulei.“

(NEUES DEUTSCHLAND-BERLIN)